

КУЛЬТУРА СПІЛКУВАННЯ СТУДЕНТІВ ЯК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

Сьогодні комунікації за допомогою комп'ютерних мереж стають все більше частиною соціальної реальності. Вчених психологів, соціологів все більше цікавить вивчення в даній області.

Коли ми говоримо про спілкування в Інтернет-мережі, то маємо на увазі саме спосіб міжособистісної комунікації, який має ряд як переваг, так і недоліків.

Якщо раніше мережа Інтернет використовувалася в якості лише передачі файлів та повідомлень електронної пошти, то в даний час займає все більше місце у світі як неформального, так і ділового спілкування.

Відбувається використання Інтернет-спілкування, як альтернатива (заміна) реального оточення (розширення кола спілкування), за допомогою створення ілюзії тісних стосунків без покладання великих обов'язків.

Аналіз літератури дозволив нам визначити наступні засоби комунікації в Інтернет-мережі: електронна пошта (E-mail) – типовий сервіс відкладеного спілкування (off-line), World Wide Web (WWW); FTP – протокол передачі файлів; Telnet – вилучений доступ; електронні дошки оголошень; мережні новини Usenet або телеконференції; списки розсилання; чат (від англ. chat-room) – віртуальна кімната для спілкування, IRC – Internet Relay Chat, спілкування через Інтернет тощо.

Дослідники говорять про такі психологічні особливості спілкування через Інтернет, як анонімність, відсутність невербальної інформації, добровільність і бажаність контактів, утрудненість емоційного компоненту спілкування, схильність до нетипової та ненормативної поведінки: *анонімність; своєрідність перебігу процесів міжособистісного сприйняття невербальної інформації; добровільність і бажаність контактів; утрудненість емоційного компонента спілкування; прагнення до нетипової, ненормативної поведінки.*

Всесвітня мережа стала новим видом інтелектуальної діяльності і є новою галуззю досліджень психологів та інших фахівців. Крім величезної кількості інформації Інтернет є величезною зоною комунікації людей.

Спілкування в Інтернеті має специфічні риси та особливості. Використання різноманітних можливостей всесвітньої мережі зумовлює структурні і функціональні зміни в психічній діяльності особистості.

Відсутність кордонів, цензури, анонімність в ситуації комп'ютерного спілкування тільки створюють відчуття справжнього діалогу, так як тут можливий прояв таких негативних його наслідків, як: 1) відсутність реальної картини особистості, презентація неправдивих даних; 2) зниження рівня відповідальності; 3) «подвоєння світу»; 4) надання комп'ютеру людських рис, як зразку для наслідування; 5) інформаційне «зараження особистості машинним баченням світу»; 6) стирання індивідуальних відмінностей людей; 7) підвищення соціального відчуження та самотності.

Наше завдання надати майбутнім фахівцям чітке розуміння того, що Інтернет – це в першу чергу інструмент пізнання та можливість підтримувати контакти (як формальні, так і неформальні); виховувати культуру Інтернет-спілкування; розкривати переваги та можливості ділового спілкування в мережі Інтернет та сформувати культуру даного виду спілкування як важливого компоненту майбутньої професійної діяльності фахівців.

УДК 37.091.12:36-051 (043.2)

Паршина А.Ю.

Національний авіаційний університет, Київ

ЗАГАЛЬНО-ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА

Психологічна підготовка – процес формування, а також закріплення та активізації психологічної готовності особистості чи групи людей до певного виду діяльності або виконання конкретних завдань.

Психологічна підготовка до виконання конкретного завдання – це вплив на особистість, групу з метою її налаштування на виконання і створення суб'єктивних умов для ефективного використання та прояву знань, навичок, умінь, здібностей, інших якостей в процесі майбутньої діяльності. Така підготовка повинна відображати психологічну структуру майбутньої діяльності.

Підготовка фахівця із соціальної роботи має носити різносторонній і практично спрямований характер, виходячи із великої кількості категорій клієнтів, що потрапляють в поле уваги соціального працівника. Одним із основних її завдань є формування у майбутнього фахівця усвідомлення необхідності соціальної підтримки певних категорій та верств населення, з'ясування особливостей роботи з індивідами та групами клієнтів соціальних служб, формування професійного рівня та готовності до роботи з різними соціальними групами.

Вчені стверджують, що освіта майбутніх соціальних працівників передбачає поглиблене вивчення соціального права, теорій, методів та технологій соціальної роботи в установах та закладах соціального захисту, соціально-психологічних характеристик основних груп, які є клієнтами соціальних служб, та особливостей спілкування з визначеними категоріями клієнтів, основ соціальної педагогіки, валеології, медичних знань тощо

До основних функцій соціального працівника належать: психологічна, правозахиста, соціально-медична, соціально-побутова, морально-гуманістична, рекламно-пропагандувальна, попереджувально-профілактична, комунікативна, охоронно-захисна, соціально-терапевтична й організаційна.

Усе більше фахівців, що займаються теорією та практикою консультаційної і корекційної роботи, приходять до висновку, що якість міжособистісних стосунків між клієнтом та соціальним чинником є більш важливим фактором, ніж те, якої саме філософії, яких методів чи технік дотримується останній.